

יום ד', ראש חודש אלול תשס"ז (15 באוגוסט)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

היום ב' דראש חודש אלול: "זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו!" [תהלים קי"ח 24]

חודש אלול הוא החודש ה-6 למניין **יציאת מצרים** והחודש ה-12 למניין **בריאת העולם**. השם "אלול", מקורו בשם הבבלי של החודש – אלולו – שמשמעו: **קציר**. הוא נזכר בשם זה במקרא בספר "נחמיה": "ותשלם החומה בעשרים וחמשה לאלול..." [שם ו' 15] **אלול** נקרא 'חודש התשובה' וכן 'חודש הרחמים והסליחות'. בני עדות המזרח נוהגים, החל מיום למחרת ראש החודש [ב' בחודש] לומר 'סליחות' כל יום באשמורת בוקר (השליש האחרון של הלילה). ואילו אצל היהודים האשכנזים, משכימים לומר 'סליחות' החל ממוצאי שבת בשבוע האחרון של השנה. [יומן צה"ל]

יותר מכל חודש אחר, חז"ל ראו בדברי המקרא רמזים לחודש אלול. הפסוק הידוע ביותר,

"אני לדודי ודודי לי" [שיר השירים ו' 3]

מתאר את האהבה שבין הקב"ה ועם ישראל. צירוף השמות של שני החודשים החותמים את השנה, 'אב' ובעקבותיו 'אלול' [במובן, אני לדודי ודודי לי] מציירים תמונה של קירבה וחיבה, אף בשעה שעם ישראל מנסה להתמודד בצרות של החודש האחד ולערוך חשבון-נפש בחודש האחר. במאמר הבא אנחנו מוצאים ביטוי לכיסופי עדה אחת בתוך עם ישראל לקירבה הזאת:

אלו ימים של חשבון נפש, ימים בהם משתדלים אנו לגייס "פרקליטים טובים" שילמדו עלינו סנגוריה לפני בורא עולם, ויסכרו פיות משטינים ומקטרגים. בחודש הזה, חודש הרחמים והסליחות, ארגן בשנה שעברה קונגרס יהודי בוכארה נסיעה לירושלים, ביקור בעיר דוד, ואמירת סליחות בכותל המערבי. הנ"ל "דו"ח הביקור":

לעת ערב, נאספנו קהל רב ועלינו לירושלים הבירה. הנסיעה לירושלים מרגשת כל פעם מחדש, "עומדות היו רגלנו בשערייך ירושלים". הנה העיר העתיקה על שעריה לפנינו ועיר דוד אשר מחוץ לחומות נפרסת לעינינו. עירו של דוד מלך ישראל, שם ישב וכתב בארמונו את ספר **תהילים**. בכניסתנו למתחם עיר דוד ... סביב שולחנות ערוכים נערכה ארוחת ערב על טהרת המאכלים הבוכארים המסורתיים. הרב הילל חיימוב נשא דברי התעוררות לחודש אלול, וא' הפעיל את הקהל בתיפוף על תופים ובשירי ירושלים הידועים. אורח מיוחד שהגיע להעביר את התפילות הוא רבה הראשי של העדה הרב פנחס רבין שליט"א. לקראת הסיוור התחלקנו לקבוצות עם מדריכות מבנות שירות לאומי ויצאנו לתצפית על עיר דוד. ירדנו במדרגות לחפירות הארכיאולוגיות שנערכו במקום, כל מדרגה וכל ירידה לקחה אותנו 3,000 שנה אחורה בזמן לימים רחוקים, ימי המלכים. ירדנו במנהרה ארוכה וצרה החצובה בתוך הסלע לכיוון נקבת השילוח, מקור המים החבוי של עיר דוד שסיפק מים ליושביו ממעיין השילוח. מסביבנו ממשיכים לחפור ולגלות עוד ממצא, עוד אבן ועוד נדבך וכולם מספרים בדממה את סיפורה של עיר דוד העתיקה.

הייתה זו חוויה חזקה מופלאה ועמוקה. הרגשתי באותם רגעים כחלק מחולייה בהיסטוריה הארוכה של עם ישראל מתוך שרשרת ארוכה של דורות מאז ועד היום.

ועתה, זמן חצות ופנינו מועדות לכותל המערבי, שריד בית מקדשנו לאמירת סליחות. הנה הוא עומד לפנינו במלוא הדרו וכל אבן ואבן עדה להתרחשויות לאורך אלפי שנים שעברו על עם ישראל. גלויות, מלחמות, דמעות, תחנונים, בקשות ותפילות, עדות דוממת וכואבת.

"ויהי החודש הזה ... תחילה וראש לפדיון נפשנו" [מתוך תפילת מוסף לראש חודש]

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים וחודש טוב לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

יום ד', ראש חודש אלול תשס"ז (15 באוגוסט)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

זו שעת לילה מאוחרת, אנשים, נשים וטף נוהרים לכותל מכל עבר, קולות המתפללים, משק היונים, ובעלי התפילה פנחס בביוף ויוסף טיליוף בקול בכי ותחנונים מסלסלים הסליחות בנוסח העדה הבוכארית עם הפיוטים הידועים - "אדון הסליחות, בוחן לבבות, גולה עמוקות, דובר צדקות, חטאנו לפניך רחם עלינו". וכך אל תוך הלילה התפילות הסליחות והתחינות דופקות בשערי שמים להיפתח, ואנו בדחילו ורחימו מבקשים מהקב"ה - "עשה למען שמך, עשה למען עמיתך, עשה למען קדושתך", "עננו אבינו עננו, עננו בוראנו עננו, עננו פודה ומציל עננו, עננו רחום וחנון עננו" ובאווירה קדושה של יראה מסיימים אנו לומר תחינה. טומנים בין אבני הכותל פתקים עם בקשות פרטיות משלנו ומבקשים מהקב"ה "מי ייתן ותחדש עלינו שנה טובה מראשית השנה ועד אחרית השנה".

[<http://www.buchara.org.il/Index.asp?ArticleID=461&CategoryID=23>]

"תחל שנה וברכותיה!"

"ויהי החודש הזה ... תחילה וראש לפדיון נפשנו" [מתוך תפילת מוסף לראש חודש]

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים וחודש טוב לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל